

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 735/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Viktorom Mlynekom, advokátom, Štúrova 43, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/148/2023 z 26. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok a nakladať s ním podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy, práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na ústavný výklad právneho poriadku SR podľa čl. 152 ods. 4 ústavy označeným napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Navrhuje uznesenie najvyššieho súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania. Tiež podľa § 123 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhuje, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov s ústavou podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

2. Sťažovateľ bol v konaní pred všeobecnými súdmi v postavení žalobcu v konaní o zaplatenie primeranej náhrady vo výške 48 372,60 eur za obmedzenie vlastníckeho práva na pozemkoch v jeho vlastníctve v období od 1. júla 2017 do 30. júna 2019 podľa § 12 ods. 4 a 5 zákona č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o telekomunikáciách“).

3. Okresný súd žalobu zamietol, čo odôvodnil tým, že k uloženiu podzemného vedenia verejnej elektronickej komunikačnej siete došlo v rokoch 1993 až 1997 a v lehote 12 mesiacov od tým spôsobeného obmedzenia nebola na súde podaná žaloba vtedajším vlastníkom (tú podal až sťažovateľ 1. júla 2019). Dospel preto k záveru, že nárok na poskytnutie primeranej náhrady v zmysle § 12 ods. 5 a 6 zákona o telekomunikáciách zanikol (a u žalobcu ani nevznikol). Neprihliadol na námietky žalobcu o nesúlade ustanovenia § 12 zákona o telekomunikáciách s ústavou. Zdôraznil, že úprava náhrad za obmedzenie užívania nehnuteľností je obdobná nielen v zákone o telekomunikáciách č. 195/2000 Z. z., ktorý bol telekomunikačným zákonom nahradený, ale aj v neskorších zákonoch o elektronickej komunikácii (č. 610/2003 Z. z. a č. 351/2011 Z. z.), v rámci ktorých náhrada bola rovnako určená ako jednorazová s totožnou prekluzívnou lehotou jedného roka od núteného obmedzenia.

4. Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil a stotožnil sa s názorom okresného súdu predovšetkým v otázke, že nárok sa prekludoval. Krajský súd uviedol, že vzhľadom na to, že ústavný súd vo veci sp. zn. PL. ÚS 35/2015 zamietol návrh vo veci nesúladu ustanovenia § 66 ods. 5 zákona č. 351/2011 Z. z. s ústavou (ktorý je „pokračovateľom“ zákona č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách), niet dôvodu, aby vec opätovne predložil na posudzovanie ústavnosti ustanovenia § 12 ods. 6 zákona č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách s rovnakou právnou úpravou. Pokiaľ teda sťažovateľ nadobudol pomerne rozsiahle nehnuteľnosti (orná pôda), napr. v záujme investičnej výstavby, v zmysle zásady práva patria bdelym bolo na sťažovateľovi ešte pred ich nadobudnutím si overiť, či sú vhodné na ním zamýšľané aktivity, a to bez ohľadu na skutočnosť, či vecné bremeno bolo vyznačené na liste vlastníctva (podľa aplikovaného zákona sa nezapisovalo).

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Namietal, že rozsudok odvolacieho, ako aj okresného súdu nie sú dostatočne odôvodnené a presvedčivé, pretože nedali odpovede a nevyriešili otázky, ktoré mali pre vec podstatný význam. Bol toho názoru, že vlastníkom má za obmedzené užívanie nehnuteľnosti nárok na primeranú náhradu v čase, kedy k obmedzeniu došlo, pričom k obmedzeniu došlo aj v čase podania žaloby, aj deň po tom, aj dnes, teda stále, a to počnúc okamihom uloženia vedenia na jeho nehnuteľnosti. Práve preto požaduje primeranú náhradu. Existuje tu preto rozpor medzi ústavou a definovanými podmienkami obmedzenia vlastníckych práv a ich realizáciou telekomunikačnej líniovej stavby, pričom na obmedzenie vlastníckeho práva len v nevyhnutnom rozsahu musí existovať dostatočný dôvod, čo pri uložení káblov zasahujúcich hlboko do pozemku nie je možné konštatovať. Poukázal tiež na to, že žalovaná a ani jej právny predchodca nikomu od začiatku celého procesu týkajúceho sa optických káblov neposkytol žiadnu ani jednorazovú náhradu, a dokonca nikto z vlastníkov o uložení predmetných optických káblov nevedel. Vyjadril nesúhlas so záverom odvolacieho súdu, že na tento prípad sa nevzťahuje nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/2015. Sťažovateľ ďalej uviedol, že jednorazová náhrada poskytnutá vlastníkom za ich obmedzenie nemá a ani nemôže mať povahu primeranej náhrady za obmedzenie. Pokiaľ teda telekomunikačné káble na jeho pozemkoch existujú (čo je nesporné), je presvedčený aj s odkazom na nález sp. zn. PL. ÚS 42/2015, že je možné obmedzenie vlastníckeho práva na neurčitú dobu riešiť rentou podľa ekonomických ukazovateľov v danom čase užívania pozemku. Sťažovateľ bol toho názoru, že nižšie súdy mali konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP a obrátiť sa na ústavný súd s návrhom na konanie o súlade § 12 ods. 6 zákona č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách s ústavou. Navrhol, aby aj dovolací súd v tejto veci

postupoval podľa § 162 ods. 1 písm. b), resp. c) CSP alebo podľa § 445 ods. 1 CSP. V merite navrhol napadnuté rozsudky oboch nižších súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Dovolací súd dovolanie napadnutým uznesením odmietol. Dovolací súd bol toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k jeho rozhodnutiu; jeho postup tak nemožno považovať za neodôvodnený. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Už súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny základ žalobou uplatneného nároku žalobcu neexistuje, pretože zanikol jeho neuplatnením. Odvolací súd sa s týmto názorom súdu prvej inštancie stotožnil a v bodoch 7 až 12 odôvodnenia svojho potvrdzujúceho rozsudku uviedol dôvody, pre ktoré nepovažoval podané odvolanie za opodstatnené. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami, konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Odôvodnenie rozsudku tak spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom nižších súdov nestotožnil, sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti či arbitrárnosti napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu nepostačuje. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP totiž nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv sťažovateľa, ale len to, že by ich neodôvodnili objektívne uspokojivým spôsobom (o taký prípad tu však nešlo, pretože odvolací súd sa tu vysporiadal i s judikatúrou a zrozumiteľne objasnil, prečo sťažovateľov prípad vykazoval relevantné odchýlky od prípadu posudzovaného ústavným súdom vo veci sp. zn. PL. ÚS 42/2015). Dovolateľ preto existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal neopodstatnene.

7. Sťažovateľ sa prostredníctvom dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP snažil spochybníť právne posúdenie sporu odvolacím súdom v otázke jednorazovosti náhrady za obmedzenie vlastníka pozemku. Polemizovaním v rámci dovolania predostrel právne posúdenie, ktoré považuje za správne, uvádzajúc *„predsa vlastník má za obmedzené užívanie nehnuteľnosti nárok na primeranú náhradu v čase, kedy k obmedzeniu došlo, pričom k obmedzeniu došlo aj v čase podania žaloby, aj deň po tom, aj dnes, aj stále, a to počnúc okamihom uloženia vedenia na jeho nehnuteľnosti, a práve preto si uplatňuje primeranú náhradu“*, avšak ako v dovolaní sám uviedol: *„jedná sa o nezákonnosť z dôvodu arbitrárnosti napadnutého rozsudku spočívajúcej v tom, že odvolací súd nedôsledne vyhodnotil argumenty Ústavného súdu SR.“* Nesprávnym právnym posúdením možno argumentovať, ak dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje (aj) z § 421 CSP. V takom prípade je ale potrebné uviesť právne posúdenie veci, ktoré dovolateľ pokladá za nesprávne, a uviesť, v čom spočíva jeho nesprávnosť (§ 432 ods. 2 CSP). Najvyšší súd uviedol, že ak sa sťažovateľ svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snažil spochybníť aj právne posúdenie, i v prípade zistenia opodstatnenosti tejto námietky, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (poukazujúc na R 24/2017 a 9Cdo/248/2021).

8. Najvyšší súd poukázal na to, že sa v zmysle judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 443/2020) snažil autenticky porozumieť dovolateľovi – jeho textu ako celku, avšak nemohol dotvárať vec na úkor procesnej protistrany, preto nemohol rezignovať ani na tú časť úpravy dovolacieho konania, ktorá predpokladá vymedzenie dovolacích dôvodov kvalifikovaným spôsobom. Vzhľadom na to, že dovolateľ sa pri snahe napadnúť rozsudky nižších súdov obmedzil

na dovolací dôvod podľa § 420 CSP (hoci mu nič nebránilo oprieť dovolanie aj o úpravu z § 421 CSP), namieste bol dovolací prieskum len z toho dôvodu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Proti uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť. V nej popisuje priebeh konania na všeobecných súdoch a vyjadruje svoj nesúhlas s právnym posúdením veci samej. Je toho názoru, že súdy týmto nesprávnym právnym posúdením porušili jeho ústavné práva. Sťažovateľ namieta, že v dôsledku uloženia optických káblov je jeho pozemok určený na zastavanie dlhodobo a v podstatnej časti nevyužiteľný na zamýšľaný účel, čo vedie k výraznému zníženiu jeho hodnoty a znemožňuje sťažovateľovi realizovať stavebný zámer, a pritom žiadna náhrada jemu ani jeho právnym predchodcom poskytnutá nebola. Poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (James a iní proti Spojenému kráľovstvu, Sporrong a Lönnroth proti Švédsku, Athanasiou proti Grécku, Fredin proti Švédsku, Holy Monasteries proti Grécku, Papamichalopoulos proti Grécku, Broniowski proti Poľsku a Lithgow a iní proti Spojenému kráľovstvu), z ktorej vyplýva, že odňatie alebo dlhodobé obmedzenie majetku bez primeranej náhrady vo všeobecnosti predstavuje neprimeraný zásah do práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľ zdôrazňuje, že podľa nálezov sp. zn. PL. ÚS 42/2015 jednorazovú náhradu za dlhodobé nútené obmedzenie vlastníckeho práva nemožno považovať za „primeranú“ a že ústavne konformným riešením je opakovaná náhrada (renta) poskytovaná počas celého trvania obmedzenia. Namieta tiež, že najvyšší súd sa nedostatočne zaoberal nálezom pléna sp. zn. PL. ÚS 42/2015 a uznesením pléna sp. zn. PL. ÚS 35/2015. Sťažovateľ okrem toho poukázal na komentár k ústave, podľa ktorého pri nútenom obmedzení vlastníckeho práva prichádza do úvahy pravidelná platba primeranej náhrady počas trvania obmedzenia na rozdiel od jednorazovej náhrady ako pri klasickom vyvlastnení. Podľa sťažovateľa je zánik nároku protiústavný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva na spravodlivý proces a práva vlastníť majetok rozhodnutím najvyššieho súdu o dovolaní. Ústavný súd sa teda zaoberal tým, či najvyšší súd o dovolaní rozhodol ústavno-konformne, ale aj tým, akým spôsobom porušenie svojich práv sťažovateľ vymedzil v tejto ústavnej sťažnosti, ktorou je ústavný súd viazaný.

11. Vo vzťahu k preskúmaniu odmietnutia dovolania ústavný súd uvádza, že prieskumná činnosť ústavného súdu je limitovaná odôvodnením ústavnej sťažnosti [§ 123 ods. 1 písm. d) v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde]. Ústavný súd nemôže nad rámec konkrétnych skutkových a právnych dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti tieto dôvody dotvárať v prospech sťažovateľa a na druhej strane na úkor zúčastnenej osoby. Ústavný súd nepreskúmava vec ako celok. Preto je vecou sťažovateľa zamerať ústavný prieskum na jednu či viacero konkrétnych právnych, no predovšetkým s ohľadom na podstatu veci jasne vyjadrených dôvodov, pre ktoré je napadnuté rozhodnutie ústavne neudržateľné.

12. Sťažovateľ ústavnú sťažnosť formuloval ako námietku proti rozhodnutiu najvyššieho súdu, ale aj proti právnemu názoru krajského a okresného súdu. V ústavnej sťažnosti sa pritom nijako konkrétne nevyjadruje k právnemu názoru najvyššieho súdu, na základe ktorého došlo

k odmietnutiu dovolania vo vzťahu k nevymedzeniu právnej otázky a nepodaniu dovolania z dôvodu podľa § 432 v spojení s § 421 CSP. Sťažovateľ sa nesnaží presvedčiť ústavný súd, že odmietnutie dovolania bolo nesprávne a že dôvod na odmietnutie dovolania nebol daný. Odmietnutie dovolania pre nevymedzenie právnej otázky totiž znamená, že najvyšší súd z pohľadu právneho posúdenia (ktoré sťažovateľ rozsiahlo namieta v ústavnej sťažnosti) vec meritórne neprejednal, a teda k právnemu posúdeniu sa nijako nevyjadril. Vzhľadom na to, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nepolemizoval s názorom dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania, ústavný súd sa ani nemohol zaoberať tým, či právny názor najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania je ústavno-konformný alebo nie, keďže vo vzťahu k odmietnutiu dovolania relevantné námietky v ústavnej sťažnosti vznesené neboli. Preto túto ústavnú sťažnosť ani nebolo možné prijať na ďalšie konanie.

13. Nad rámec uvedeného možno uviesť, že ak sťažovateľ napáda rozsudok odvolacieho súdu dovolaním z dôvodu podľa § 431 v spojení s § 420 písm. f CSP, že *„súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“*, nenapáda tým nesprávne právne posúdenie, ale nesprávny procesný postup odvolacieho súdu. Nesprávne právne posúdenie vrátane arbitrárneho právneho posúdenia môže dovolateľ napadnúť v rámci dovolania prípustného podľa § 421 z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 432 CSP (pozri aj Gešková, K. O tom, či je arbitrárne právne posúdenie vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, Súkromné právo 1/2023). Tento názor zastával najvyšší súd aj počas účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a R 24/2017) a po účinnosti CSP najvyšší súd na tento názor nadviazal (napr. sp. zn. 7 Cdo 7/2021, bod 16) a v ňom citované ďalšie rozhodnutia, podľa ktorých *„realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením“*. Zhodne sa vyjadril aj ústavný súd v uznesení sp. zn. III. ÚS 612/2022 (bod 11), v ktorom uvádza, že *„nesprávnosť právneho posúdenia nemožno zahrnúť pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP“*. Rovnako je tomu tak aj v Českej republike s podobnou právnou úpravou (NS ČR sp. zn. 2 Cdon 1420/96, 2 Cdon 539/96, Rc 27/1998).

14. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Ústavný súd na základe uvedeného odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti navrhol podľa § 123 ods. 4 zákona o ústavnom súde, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov s ústavou podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. V návrhu namieta nesúlad § 12 ods. 6 zákona č. 110/1964 o telekomunikáciách v znení účinnom od 24. apríla 1992 do 30. júna 2000 (*Žiadosť podľa odseku 5 sa musí podať do 12 mesiacov odo dňa, keď k obmedzeniu užívania nehnuteľnosti došlo, inak nárok zaniká*) s čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, a to z dôvodu, že by mu ako vlastníčkovi mala patriť opakovaná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva.

16. Vzhľadom na dôvody, pre ktoré bola ústavná sťažnosť odmietnutá (zjavná neopodstatnenosť), senát konajúci v tejto veci nepodal plénu ústavného súdu návrh podľa § 123 ods. 4 zákona

o ústavnom súde na začatie konania o súlade právnych predpisov s ústavou podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

17. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti navrhol vec prejednať na ústnom pojednávaní. Podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže od ústneho pojednávania upustiť, ak je na základe podaní účastníkov a spisov predložených ústavnému súdu zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. Vzhľadom na uvedené dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti je ústavný súd toho názoru, že nie je dôvod na nariadenie pojednávania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu